

નયે સાલ કા જશન

લેખક : હાતિમ હમજા

અનુવાદ : અતાઉર્રહમાન જિયાઉલ્લાહ

ઇસ્લામિક ઇન્ફર્મેશન સેન્ટર

હોટલ નુરાની પાસે, ડાંડા બજાર, ભુજ - કર્ણ.

Mo. : 84017 86172 - www.iickutch.blogspot.in

હર પ્રકાર કી હમ્દ વ સના (પ્રશંસા ઓર ગુણગાન) કેવલ અલ્લાહ કે લિએ યોગ્ય છે, હમ ઉસી કી પ્રશંસા કરતે હૈં. ઉસી સે મદદ માંગતે ઓર ઉસી સે સમા યાચના કરતે હૈં, તથા હમ અપને નફ્સ કી બુરાઈ ઓર અપને બુરે કામો સે અલ્લાહ કી પનાહ મેં આતે હૈં, જિસે અલ્લાહ તઆલા હિદાયત પ્રદાન કર દે ઉસે કોઈ પથભ્રષ્ટ (ગુમરાહ) કરને વાલા નહીં, ઓર જિસે ગુમરાહ કર દે ઉસે કોઈ હિદાયત દેને વાલા નહીં, હમ્દ વ સના કે બાદ :

નઅે સાલ કા જશન

લેખક : હાતિમ હમજા - અનુવાદ : અતાઉર્રહમાન જિયાઉલ્લાહ

ઘડી કી સુઈ ૩૧ દિસંબર કી રાત કો બારહ બજને મેં કેવલ પાંચ મિનટ કમ હોને કા સંકેત દે રહી થી કિ માં તીવ્ર ગતિ કે સાથ બિજલી કી બટન (સ્વિચ) કી ઓર ગઈ ઓર ઉસે બંધ કર દિયા. તાકિ ઘર મેં ઘોર અંધેરા ફેલ જાએ...

અચાનક ઈસ અંધેરે કો પિતા કે હાથ મેં એક છોટે સે મશાલ ને રોશન કર દિયા જિસકે સાથ વહ મોમબત્તી કી ઓર રૂખ કિયા જો ઉસ કેક કે બીચ મેં થી જિસકે ચેહરે કો કીમ સે સજાને મેં માँ ને ઘન્ટોં બિતાયા થા ઓર ઉસકે ઉપર (Happy New Year) અર્થાત નઅે સાલ કી બઘાઈ લિખના નહીં ભૂલી થી. મોમબત્તી કી રોશની ને થોડા અંધેરે કો દૂર કરના શુરૂ કિયા જિસસે ચુવા બઅે અહમદ કા ચેહરા દિખાઈ દેને લગા જો કેક કે પાસ બેઠા હુઆ થા.

માँ મોમબત્તી કી ઓર દેખ રહી થી ઓર અપની જવાની ઓર શાદી કે દિનોં કે બારે મેં સોચ રહી થી.

તથા બાપ મોમબત્તી કી ઓર દેખ રહા થા ઓર વહ ઉન પરિયોજનાઓં કે બારે મેં સોચ રહા થા જિન્હેં ઉસને શુરૂ કિયા થા.

રહી બાત અહમદ કી તો વહ મોમબત્તી કી ઓર દેખ રહા થા જો ઉનકે લિએ ઉસ જગહ ઉજાલા કરને કે લિએ જલ રહી થી ઓર ઉસકે દિમાગ મેં બહુત સે પ્રશ્ન ધૂમ રહે થે.

ઘડી કી ઘંટી ને આઘી રાત કે બાદ બારહ બજને કી ઘોષણા કરતે હુઅે ઉનકે સોચ વિચાર કો કાટ દિયા.

માँ ને અહમદ કા એક હાથ પકડા ઓર બાપ ને ઉસકે દૂસરે હાથ કો પકડા ફિર સબ કે સબ મોમબત્તી કી ઓર રૂખ કિએ, ફિર ઉનકા ‘હૂફ્’ કહના મોમબત્તી બુઝાને કે લિએ કાફી થા, સભી લોગ તાલી બજાને લગે જિનમે અપને દોનોં નન્હેં

હાથોં કે સાથ અહમદ ભી શામિલ થા.

બાપ લાઇટ કી સ્વિચ કી ઓર કૂદ કર ગયા ઓર ઉસે દબા દિયા તાકિ પ્રકાશ ઉસ સજાવટ કો જાહિર કર દે જિસસે ઘર ભરા હુઆ થા.

અહમદ : માँ

માँ : હાँ પ્યારે

અહમદ : કયા હમ કલ ચર્ચ જાયેંગે??

માँ આશ્ચર્ય સે : કયોં?

અહમદ : હમારે સાથ એક ઇસાઇ છાત્ર હૈ વહ કહ રહા થા કિ વે લોગ કલ ચર્ચ જાયેંગે.

માँ : હમ મુસલમાન હૈ હમ મસ્જિદ જાતે હૈ.

અહમદ એક પલ કે લિએ ચુપ રહા ફિર કહા : કયા કલ વે મસ્જિદ મેં જશન મનાયેંગે?

માँ : નહીં

અહમદ : કયોં?

માँ ઇસ પ્રશ્ન કા જવાબ દેને કી બાબત અસમંજસ મેં પડ ગઇ, ઇસલીએ ઉસને ચુપ રહને કો પ્રાથમિકતા દી.

લેકિન અહમદ ને અપની બાત જારી રખતે હુએ કહા, નિશ્ચિત રૂપ સે અલ્લાહ કે પેગંબર (સ.અ.વ.) ને ઇસ ઉત્સવ કા જશન મનાયા હૈ.

બાપ અપની જગહ પર ફડફડા ઉઠા ઓર કહા, નહીં, નહીં મનાયા હૈ.

અહમદ ને અપને બાપ કી ઓર આશ્ચર્ય સે દેખા ઓર કહા: મેં અલ્લાહ કે પેગંબર (સ.અ.વ.) સે પ્યાર કરતા હૂં ઓર આપ લોગોં ને કહા હૈં કિ હમેં ઉસી તરહ કરના ચાહિએ જિસ તરહ આપ (સ.અ.વ.) કિયા કરતે થે ઓર ઉસ ચીજ કો છોડ દેના ચાહિએ જિસે આપ ને નહીં કિયા હૈ, ફિર હમ ઇસ જશન કો કયોં મનાતે હૈં જબકિ અલ્લાહ કે પેગંબર (સ.અ.વ.) ને ઇસકા જશન નહીં મનાયા હૈ?

માં ઓર બાપ કી નિગાહૈં એક દૂસરે સે મિલીં ઇસ આશા મેં કિ વે ઇસ દુપિધા સે નિકલને કા કોઇ રાસ્તા પા સકૈં જિસે અહમદ કે પ્રશ્નોં ને ઉનકે સામન પેદા કર દિયા હૈ.

માં ને અહમદ કો ચિમટા લિયા ઓર ઉસસે કહા: હમ ખુશી ઓર જશન મનાતેં હૈં ઓર કલ તુમ્હેં લેકર પાર્ક મેં જાયેંગે, ઇસલીએ ઇન સારે પ્રશ્નોં કી કોઇ જરૂરત નહીં હૈ.

અહમદ અપની માં કો ખુશ કરને કે લિએ ચુપ હો ગયા, જબકિ વે પ્રશ્ન ઉસકે નન્હેં સિર મેં ધૂમ રહે થે.

બાપ ખડા હુઆ ઓર ટેલીવીઝન ચલા દિયા ઇસ ઉમ્મીદ મેં કિ વહ કોઈ પ્રોગ્રામ હુંદે જિસકી વજહ સે અહમદ અપને પ્રશ્નોં કો ભૂલ જાએ. લેકિન... હવાએ, જહાજોં કી ઇચ્છા કે વિપરીત દિશા મેં ચલ રહી થીં.

જયોં હી ટીવી પર છવિ પ્રકટ હુઇ એક શૈખ (ધર્મજ્ઞાની) કી આવાજ સુનાઇ પડી જો એક સેટેલાઇટ ચેનલ પર બાત કર રહે થે:

મુસ્લિમ દુનિયા મેં દિખાઇ દેને વાલી પરિચમવાદ (પરિચમી દેશોં કી સંસ્કૃતિ) કે દ્રશ્યોં મેં સે કિસમસ ઓર નએ સાલ કે ત્યોહારોં કા જશન મનાના હૈ, જબકિ અલ્લાહ કે પેગંબર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને હમારે લિએ ઇસ્લામ ધર્મ મેં કેવલ દો ત્યોહારોં કા જશન મનાના ધર્મ સંગત ઠહરાયા હૈ, ઇદુલ અજહા ઓર ઇદુલ ફિત્ર, ઇસકા પ્રમાણ વહ હદીસ હૈ જિસે અબૂ દાઉદ ને અનસ રજિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત કિયા હૈ કિ ઉન્હોં ને કહા, અલ્લાહ કે પેગંબર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મદીના તશરીફ લાએ ઓર ઉનકે લિએ દો દિન થે જિસમેં વે ખેલફૂદ કરતે થે, તો આપ ને પૂછા, ચે દોનો દિન કયા હૈં ? ઉન્હોં ને કહા, હમ જાહિલિયત (અજ્ઞાનતા) કે કાલ મેં ઇનમેં ખેલા કરતે થે, ઇસ પર આપ ને ફરમાયા, “અલ્લાહ ને તુમ્હેં ઇન દોનોં સે બેહતર દિન બદલે મેં દિએ હૈં, ઇદુલ-અજહા કા દિન ઓર ઇદુલ-ફિત્ર કા દિન.”

હદીસ સે તર્ક ઇસ પ્રકાર સ્થાપિત કિયા ગયા હૈ કિ નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઉન્હેં જાહિલિયત કે સમય કાલ કે દોનોં ઇદ કે દિનોં પર બરકરાર નહીં રખા બલકિ ઉન દોનોં કો ત્યાગકર ઉનકે બદલે મેં દો શરફ ઇદ કે દિન નિર્ધારિત કર દિએ, તથા જુમા કા દિન ઇસકે અતિરિકત હૈ.

દુસરા પ્રમાણ વહ હદીસ હૈ જિસે અબુ દાઉદ ને સાબિત બિન જહ્હાક સે રિવાયત કિયા હૈ કિ ઉન્હોં ને ફરમાયા : એક આદમી ને નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે સમય કાલ મેં “બુવાના” નામી સ્થાન પર ઊંટ બલિદાન કરને કી મન્નત માની થી, વહ નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે પાસ આયા ઓર કહા, “મેં ને યહ મન્નત માની થી કિ “બુવાના” નામી જગહ પર એક ઊંટ બલિદાન કરુંગા, ઇસ પર નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને પૂછા, “કયા ઉસ સ્થાન પર જાહિલિયત કી મૂર્તિયોં મેં સે કિસી મૂર્તિ કી પૂજા કી જાતી થી?” લોગોં ને કહા નહીં, આપ ને પૂછા, “કયા વહાં પર ઉનકે ત્યોહારોં મેં સે કોઈ ત્યોહાર હોતા થા?” લોગોં ને કહા નહી, હદીસ કે વકતા કહતે હૈં, તો નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, “અપની મન્નત પૂરી કરો, કયોંકિ અલ્લાહ કી અવજા મેં તથા ઉસ ચીજ કે અંદર જિસકા આદમી માલિક નહીં, કોઈ મન્નત માન્ય નહીં હૈ.”

પેગંબર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને એસી જગહ પર મન્નત પૂરી કરના

हराम (परहित) ठहरा दिया जहाँ जाहिलियत के समय काल का त्योहार या उत्सव मनाया जाता रहा हो, और आप ने इसे अवज्ञा की संज्ञा दी है, तो फिर उस व्यक्ति का क्या हुकम होगा जो नास्तिकों (अपिश्वासियों) के त्योहारों में उपस्थित हो.

इसलीये हमारे लिये इसाईयों के त्योहारों को मनाना जायज नहीं है, क्योंकि त्योहार का संबंध आस्थाओं से होता है, और प्रत्येक धर्म वालों का एक त्योहार होता है जिसका वे जश्न मनाते हैं.

पिछानों ने प्राचीन और वर्तमान समय में इसाईयों के त्योहारों में भाग लेने के हुकम के बारे में बात किया है, इस विषय में शैख उसैमीन रहिमहुल्लाह का एक इत्फा आपके सामने प्रस्तुत है...

अहमद शैख के एक-एक शब्द को ध्यान से सुन रहा था... शैख ने अपनी बात जारी रखते हुये कहा: आदरणीय शैख मुहम्मद बिन सालेह उसैमीन रहिमहुल्लाह से पूछा गया:

प्रश्न : अपिश्वासियों को किसमस के त्योहार की बधाई देने का क्या हुकम है, क्योंकि वे लोग हमारे साथ काम करते हैं ? और यदि वे हमें इसकी बधाई दें तो हम उसका कैसे जवाब दें ? क्या उत्सवों के उन स्थानों पर जाना जायज है जो वे इस अवसर पर आयोजित करते हैं ? और क्या आदमी अगर उक्त चीजों में से कोई बिना इच्छा के कर ले, चाहे उसने उसे शिष्टाचार के तौर पर किया हो या शर्म की वजह से या परेशानी (शर्मिन्दगी) में या किसी अन्य कारण से किया हो, तो क्या वह गुनाहगार होगा ? और क्या उसके लिये इसके अंदर उनकी नकल करना और उनकी छवि अपनाना जायज है ? हमें इस बाबत शरीअत के प्रवधान से अवगत कराकर पुण्य के पात्र बनें.

उत्तर : कुफ़र (अपिश्वासियों) को किसमस दिवस या उनके अन्य धार्मिक त्योहारों की बधाई देना सर्वसम्मत से हाराम है, जैसाकि इब्नुल कैयिम रहिमहुल्लाह ने अपनी पुस्तक (अहकामो अहिलजिजम्मा) में उल्लेख करते हुये इरमाया है, “कुफ़ के विशिष्ट प्रावधानों (प्रतीकों) की बधाई देना सर्वसम्मत से हाराम (निषिद्ध) है, उदाहरण के तौर पर उन्हें उनके त्योहारों और व्रत की बधाई देते हुये कहना, आप को त्योहार की बधाई हो, या आप इस त्योहार से ખુશ हों इत्यादि, तो ऐसा कहने वाला यदि कुफ़ से सुरक्षित रहा, तो यह हाराम चीजों में से तो है ही, और यह उसे सलीब को सज्दा करने की बधाई देने के समान है, जबकि यह अल्लाह के निकट शराब पीने, हत्या करने, और व्यभिचार इत्यादि करने की बधाई देने से भी बढ कर पाप और अल्लाह की नाराज़ (कोध) का कारण है, बहुत से ऐसे लोग जिनके निकट दीन का कोई महत्व और स्थान नहीं, वे इस

मुटि में पड जाते हैं, और उन्हें अपने इस धिनापने काम का कोय बोध नहीं होता है, इसलीये जिस आदमी ने किसी बन्दे को अपज्ञा (पाप) या बिद्अत, या कुफ़ की बघाई दी, तो उस ने अल्लाह तआला के कोय, उसके आकोश और गुस्से को न्योता दिया.” (इब्नुल कैथिम रहिमहुल्लाह की बात समाप्त हुय)

काफ़िरो को उनके धार्मिक त्योहारों की बघाई देना हराम और इब्नुल कैथिम के द्वारा वर्णित स्तर तक गंभीर इस लिये है कि इस में यह संकेत पाया जाता है कि काफ़िर लोग कुफ़ की जिन रस्मों पर कायम हैं उन्हें वह स्वीकार करता है और उनके लिये उसे पसंद करता है, भले ही वह अपने आप के लिये उस कुफ़ को पसंद करे या दूसरे को उनकी बघाई दे, क्योंकि अल्लाह तआला इस चीज को पसंद नहीं करता है, जैसाकि अल्लाह तआला का इरमान है:

“यदि तुम कुफ़ करो तो अल्लाह तुम से बेनियाऊ है, और वह अपने बन्दों के लिये कुफ़ को पसंद नहीं करता और यदि तुम शुफ़ करो तो तुम्हारे लिये उसे पसंद करता है.” (सूरतु जजुमर-७)

तथा अल्लाह तआला ने इरमाया :

“आज में ने तुम्हारे लिये तुम्हारे धर्म को मुकम्मल कर दिया और तुम पर अपनी नेमतें सम्पूर्ण कर दी और तुम्हारे लिये इस्लाम धर्म को पसन्द कर लिया.” (सूरतुल मायदा-३)

और उन्हें इसकी बघाई देना हराम है याहे वे उस आदमी के काम के अंदर सहयोगी हों या न हों.

और जब वे हमें अपने त्योहारों की बघाई दें तो हम उन्हें इस पर जवाब नहीं देंगे, क्योंकि ये हमारे त्योहार नहीं हैं, तथा इस लिये भी कि ये ऐसे त्योहार हैं जिन्हें अल्लाह पसंद नहीं करता है, क्योंकि या तो ये उनके धर्म में स्वयं गढ लिये गये (अपिष्कार कर लिये गये) हैं, और या तो ये पैघ थे लेकिन इस्लाम धर्म के द्वारा निरस्त कर दिये गये जिस के साथ अल्लाह तआला ने मुहम्मद (स.अ.प.) को सर्व सृष्टि की ओर भेजा है, और उस के बारे में इरमाया है.

“जो व्यक्ति इस्लाम के अतिरिक्त कोय अन्य धर्म ढुंढे तो उसका धर्म कदापि स्वीकार नहीं किया जायेगा, और वह परलोक में घाटा उठाने वालों में से होगा.” (सुरअ आल-इमरान-८५)

मुसलमान के लिये इस अपरस पर उन के निमंत्रण को स्वीकार करना हराम है, इसलिये कि यह उन्हें इसकी बघाई देने से भी अधिक गंभीर है, क्योंकि इसके अंदर उस काम में उनका साथ देना पाया जाता है.

इसी प्रकार मुसलमानों पर इस अपसर पर समारोहों का आयोजन करके, या उपहारों का आदान प्रदान करके, या मिठाईयां अथवा जाने की डिश पितरण

करके, या काम की छुट्टी करके और ऐसे ही अन्य चीजों के द्वारा काफ़िरो की छपि (समानता) अपनाना हराम है, क्योंकि नबी (स.अ.प.) का इरमान है:

“जिस ने किसी कोम की छपि अपनाई वह उसी में से है.”

शैबुल इस्लाम इब्ने तेमिया अपनी किताब (इकित्ताउर्रिसरातिल मुस्तकीम मुजालइतो असहाबिल जहीम) में इरमाते हैं, “उनके कुछ त्योहारों में उनकी नकल करना इस बात का कारण है कि वे जिस जुह पर कायम हैं उस पर उनके दिल ખुशी का आभास करेंगे, और ऐसा भी सम्भव है कि यह उन के अंदर अपसरो से लाभ उठाने और कमजोरों को अपमानित करने की आशा पैदा कर दे.” (इब्ने तेमिया रहिमहुल्लाह की बात समाप्त हुई).

जिस आदमी ने भी इन में से कुछ भी कर लिया तो वह पापी (दोषी) है याहे उसने सुशीलता (शिष्टाचार) के तौर पर ऐसा किया हो, या मित्रता के तौर पर, या शर्म की वजह से या इनके अलावा किसी अन्य कारण से किया हो, क्योंकि यह अल्लाह के धर्म से पाण्ड है, तथा काफ़िरो के दिलों को मजबूत करने और उनके अपने धर्म पर गर्व करने का कारण है.

और अल्लाह ही से प्रार्थना है कि वह मुसलमानों को उन के धर्म के द्वारा इम्ज़त (सम्मान) प्रदान करे, उन्हें उस पर विजयी बनाये, निःसन्देह वह शक्तिशाली और सर्व-शक्तिमान है तथा सभी प्रशंसार्थे सर्व संसार के पालनहार अल्लाह के लिये हैं, अल्लाह तआला हमारे इश्दूत मुहम्मद, उनकी संतान और साथियों पर दया व शांति अवतरित करे.

प्रसारक : आदरणीय शैब, अल्लाह आपको अच्छा बदला प्रदान करे.

अहमद के गाल पर आंसू की अेक बूंद टपक पड़ी जिसे मां ने जल्दी से पोंछ दिया जबकि वह उसके दोनों कंधों को थपथपा रही थी....

अहमद : मां क्या मेरे उपर कोई पाप है?

मां ने अपने आंसुओं को रोकने की भरपूर कोशिश करते हुअे लेकिन वह उसमें असक्षम रही और उससे दो बूंद आंसू निकल ही गअे कहा : नहीं, तेरे उपर कोई पाप नहीं है, अली तू छोटा है.

बाप ने स्नेही आवाज में कहा, अहमद ! गलती तो हमसे हुई है, लेकिन हम तुझसे वायदा करते हैं कि आज के बाद केवल इंदुल अजहा और इंदुल इत्र का जशन मनायेंगे.

अहमद बचपन की मासूमियत के साथ, मां क्या आप हमारे लिये डेक और सजावट तैयार करेंगी और हम इंदुल अजहा में पार्क जायेंगे??